

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-12

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [17-788](#), i. k. 1122230ISAK000A1-45

Nauja redakcija nuo 2020-05-12:

Nr. [A1-394](#), 2020-05-11, paskelbta TAR 2020-05-11, i. k. 2020-10027

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VARIKLINĖS PAVAROS PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2012 m. sausio 30 d. Nr. A1-45
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo įgyvendinimo“ 2.1.3 papunkčiu,

tvirtinu Variklinės pavaros pramoginių įrenginių priežiūros taisykles (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. A1-45
(Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
2020 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. A1-394 redakcija)

VARIKLINĖS PAVAROS PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Variklinės pavaros pramoginių įrenginių priežiūros taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Potencialiai pavojingų įrenginių kategorijų parametrų sąrašą, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 817 „Dėl Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo įgyvendinimo“, 2.10.1 papunktyje nurodytų pasivažinėjimo atrakcionų, kurių nors vieno judesio pagreitis didesnis kaip 1 m/s^2 , 2.10.2 papunktyje nurodytų pasivažinėjimo atrakcionų, darančių du ir daugiau judesių apie skirtingas ašis, nesvarbu, koks jų pagreitis, ir 2.10.3 papunktyje nurodytų apžvalgos ratų nuolatinės priežiūros ir jų techninės būklės tikrinimo reikalavimus.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **apžvalgos ratas** – mechaninis įrenginys, turintis variklinę pavarą, sudarytas iš besisukančio apie horizontalią tam tikrame aukštyje įtvirtintą didelio skersmens rato, kurio išorinėje dalyje pagal perimetrą išdėstyti keleivių blokai (kabinos, gondolos), ašį, skirtas asmenims vietovei iš skirtingo aukščio apžiūrėti;

2.2. **modifikavimas** – bet koks pramoginio įrenginio konstrukcijos, techninės arba programinės įrangos pakeitimas, įskaitant naujų saugos įtaisų įdiegimus, arba saugos įtaiso pakeitimus, keičiančius pradinę projekte aprašytą atrakciono konstrukciją, jėgas, apkrovas, specifikaciją;

2.3. **pasivažinėjimo atrakcionas** – mechaninis įrenginys, turintis variklinę pavarą, skirtas pramogaujantiems asmenims (toliau – keleiviai) linksminti, keičiant jų padėtį erdvėje;

2.4. **pramoginis įrenginys** – pasivažinėjimo atrakcionas ar apžvalgos ratas;

2.5. **remontas** – sudilusių, sulūžusių ar dėl kitų priežasčių netinkamų naudoti dalių, mazgų keitimas lygiaverčiais ar jų taisymas nekeičiant pramoginio įrenginio techninių charakteristikų ir nenukrypstant nuo originaliųjų dalių projekto specifikacijos;

2.6. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme.

II SKYRIUS NUOLATINĖ PRAMOGINIO ĮRENGINIO PRIEŽIŪRA

3. Pramoginio įrenginio savininkas, prieš pradėdamas pramoginį įrenginį naudoti pirmą kartą, turi:

3.1. sumontavęs pramoginį įrenginį, parengti laisvos formos deklaraciją, kurioje nurodoma, kad sumontuotas pramoginis įrenginys atitinka gamintojo ir Taisyklių reikalavimus;

3.2. sudaryti sutartį dėl pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo su jo paties pasirinkta akredituotąja potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaiga (toliau – akredituotoji įstaiga);

3.3. gauti akredituotosios įstaigos išvadą, kad pramoginis įrenginys yra tinkamas naudoti ir saugus žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai;

3.4. užregistruoti pramoginį įrenginį Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre (toliau – PPI registras) Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – PPI registro nuostatai), nustatyta tvarka. Laikinais naudoti į Lietuvos Respubliką įvežto pramoginio įrenginio savininkas užregistruoja jį laikinajam registravimo terminui PPI registro nuostatuose nustatyta tvarka. PPI registre neužregistruotą pramoginį įrenginį naudoti draudžiama.

4. Pramoginio įrenginio savininkas privalo turėti pramoginio įrenginio techninių dokumentų bylą (pasą), kuri turi būti saugoma ir dokumentais, susijusiais su pramoginio įrenginio priežiūra, pildoma visą pramoginio įrenginio naudojimo laiką tol, kol jis nebus perduotas atliekų tvarkytojui Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka. Informacija, reikalinga saugiam pramoginio įrenginio naudojimui ir tinkamai priežiūrai užtikrinti, turi būti pateikta lietuvių kalba ar kita kalba, suprantama pramoginį įrenginį prižiūrintiems darbuotojams. Pramoginio įrenginio techninių dokumentų byloje (pase) turi būti šie duomenys ir dokumentai:

4.1. pramoginio įrenginio gamintojo pavadinimas ir gamintojo pateiktas veiklos arba buveinės adresas;

4.2. gamintojo pateikti pramoginio įrenginio techniniai dokumentai, kuriuose turi būti: informacija apie pramoginio įrenginio techninius parametrus ir charakteristikas, pramoginio įrenginio montavimo ar pastatymo naudojimo vietoje brėžiniai ir instrukcija, saugos įtaisų techninė dokumentacija, naudojimo instrukcija su brėžiniais, schemomis ir duomenimis, reikalingais pramoginiam įrenginiui saugiai naudoti, prižiūrėti ir gelbėjimo veiksams atlikti (toliau – techniniai dokumentai);

4.3. kontrolės įstaigos patvirtinimas, kad pramoginis įrenginys, įvertinus jo projektą, patikrinus pateiktus skaičiavimus, atlikus tyrimus ir bandymus, yra pripažintas tinkamu tiekti rinkai (dokumentą išdavusios įstaigos pavadinimas, dokumento pavadinimas, numeris ir išdavimo data);

4.4. pramoginio įrenginio savininko duomenys (juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas ir buveinės adresas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kodas arba gimimo data, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas ir deklaruotos gyvenamosios vietos adresas);

4.5. pramoginio įrenginio pastatymo vieta (adresas);

4.6. pramoginio įrenginio pradėjimo naudoti pirmą kartą data (metai, mėnuo, diena);

4.7. pramoginio įrenginio savininko deklaracija (-os), kurioje (-iose) nurodoma, kad pramoginis įrenginys sumontuotas pagal gamintojo ir Taisyklių reikalavimus;

4.8. pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimų išvadų egzemplioriai;

4.9. pramoginio įrenginio registravimo pažymėjimas ar užregistravimo PPI registre pažyma (pridedama po įrenginio užregistravimo);

4.10. jeigu pramoginio įrenginio savininkas fizinis asmuo neatlieka jo nuolatinės priežiūros pats, pramoginio įrenginio priežiūros meistro vardas, pavardė, paskyrimo į pareigas dokumento kopija arba sutarties su nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą atliekančiu fiziniu asmeniu (pagal Taisyklių 5.2.2 papunkčio nuostatas) kopija;

4.11. pramoginio įrenginio priežiūros žurnalas, kuriame chronologine tvarka turi būti daromi įrašai apie nuolatinės priežiūros veiksmus, apžiūrų ir kasdienių patikrinimų rezultatus (trumpas įrašo turinys, data, įrašą padariusio asmens vardas ir pavardė), remontus (trumpas veiksmų turinys, atlikimo data ir juos atlikęs subjektas – juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas ir pavardė), avarijų, gedimų, veikimo sutrikimo atvejus, modifikavimus (data, pobūdis), techninės būklės tikrinimus ir kitus su pramoginio įrenginio priežiūra susijusius veiksmus (trumpas veiksmų turinys, atlikimo data ir juos atlikęs subjektas – juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas ir pavardė);

4.12. su pramoginio įrenginio priežiūra susiję dokumentai (vėliausiai atlikto varžų matavimo protokolas, įrengimo projektai, atliktų remontų ataskaitos, suvirinimo darbų dokumentai (naudotų medžiagų sąrašas, jų sertifikatai, suvirinimo procedūrų aprašai, suvirintojo atestavimo dokumentų kopijos), naudotų medžiagų, pakeistų konstrukcijų, lynų bei kitų saugai svarbių mazgų, įtaisų ir dalių sertifikatai, avarijų tyrimo aktai, dokumentuoti duomenys apie gedimus, veikimo

sutrikimus ir kiti su pramoginio įrenginio priežiūra ir naudojimu susiję dokumentai).

5. Pramoginio įrenginio savininkas:

5.1. nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą turi teisę atlikti pats, jeigu:

5.1.1. turi, jei jis yra fizinis asmuo, kvalifikaciją arba specialiųjų žinių ir įgūdžių, kaip nustatyta Reikalavimuose asmenų, atliekančių nuolatinę potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą, darbuotojų, pertvarkančių potencialiai pavojingus įrenginius, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialiosioms žinioms ir įgūdžiams, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. A1-333 „Dėl Reikalavimų asmenų, atliekančių nuolatinę potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą, darbuotojų, pertvarkančių potencialiai pavojingus įrenginius, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialiosioms žinioms ir įgūdžiams patvirtinimo“;

5.1.2. yra, jei jis yra juridinis asmuo, paskyręs darbuotoją (-us) nuolatinei pramoginio įrenginio priežiūrai atlikti (pramoginio įrenginio priežiūros meistrą ir, jeigu reikia, kitus nuolatinę priežiūrą atliekančius darbuotojus), atitinkantį (-ius) Taisyklių 5.1.1 papunktyje nustatytus reikalavimus kvalifikacijai arba specialiosioms žinioms ir įgūdžiams;

5.1.3. turi nuolatinei pramoginio įrenginio priežiūrai atlikti reikalingą įrangą, prietaisus ir kitas darbai reikalingas priemones, nustatytas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame Būtiniausios įrangos, prietaisų ir priemonių, reikalingų nuolatinei potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrai atlikti, sąraše;

5.1.4. yra apsidraudęs civilinės atsakomybės draudimu pagal Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalį;

5.2. jeigu pats neatlieka nuolatinės pramoginio įrenginio priežiūros, turi sudaryti sutartį dėl nuolatinės pramoginio įrenginio priežiūros:

5.2.1. arba su juridiniu asmeniu, kuris užtikrina Taisyklių 5.1.2–5.1.4 papunkčiuose nustatytų reikalavimų įgyvendinimą;

5.2.2. arba su fiziniu asmeniu, kuris atitinka Taisyklių 5.1.1, 5.1.3 ir 5.1.4 papunkčiuose nustatytus reikalavimus.

6. Pramoginio įrenginio savininkas užtikrina, kad:

6.1. vadovaujantis pramoginio įrenginio techniniais dokumentais, Taisyklėmis, Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu, priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos, higienos norminiais ir vietos savivaldos institucijų teisės aktais, pramoginis įrenginys būtų saugiai naudojamas ir palaikoma jo reikiama techninė būklė tol, kol jis nebus perduotas atliekų tvarkytojui. Atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka ir išregistruotas iš PPI registro;

6.2. pramoginis įrenginys būtų sumontuotas pagal įrengimo projektą, parengtą vadovaujantis gamintojo nustatytais reikalavimais, priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos, higienos norminiais ir vietos savivaldos institucijų teisės aktais, įvertinant rizikas, susijusias su: grunto savybėmis ir jo būkle; požeminių komunikacijų, elektros linijų išdėstymu ir energijos tiekimu; greta esančių pramoginių įrenginių, statinių ar kitų objektų galimu poveikiu; gamtos reiškinių poveikiu (žaibo, vėjo ir kt.); privažiavimo kelių bei takų įrengimu, aptvėrimu išdėstymu ir kitais veiksniais priklausomai nuo pramoginio įrenginio pastatymo vietos;

6.3. pramoginis įrenginys būtų eksploatuojamas tik esant akredituotosios įstaigos išvadai, kad jis yra tinkamas naudoti, saugus žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai;

6.4. nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą atliekantys asmenys būtų aprūpinti visais šiai priežiūrai atlikti būtinais pramoginio įrenginio techniniais dokumentais;

6.5. vadovaujantis pramoginio įrenginio techniniais dokumentais, būtų sudarytas nuolatinės pramoginio įrenginio priežiūros planas, kuriame turi būti nurodyti pramoginio įrenginio patikrinimai, reguliavimai ir kiti nuolatinės priežiūros veiksmai bei jų atlikimo terminai, ir kontroliuojama, kaip jis vykdomas;

6.6. būtų nustatyta pramoginio įrenginio priežiūros žurnalo pildymo tvarka ir, jeigu pramoginio įrenginio savininkas nėra fizinis asmuo, pats atliekantis nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą, būtų paskirtas už tai atsakingas asmuo;

6.7. būtų parengti keleivių išlaisvinimo, gelbėjimo ir evakavimo planas bei schema pramoginio įrenginio avarijos atveju, nutrūkus energijos tiekimui, kilus gaisrui, susidarius ekstremaliai meteorologinei situacijai ar kitais keleiviams grėsme keliančiais atvejais;

6.8. sumontavus pramoginį įrenginį kitoje naudojimo vietoje, būtų parengta laisvos formos deklaracija, kurioje būtų nurodyta, kad sumontuotas pramoginis įrenginys atitinka pramoginio įrenginio gamintojo nustatytus reikalavimus, Taisyklių ir susijusių priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos, higienos norminių ir vietos savivaldos institucijų teisės aktų reikalavimus;

6.9. pramoginis įrenginys būtų paženklintas. Jo identifikacinėje plokštelėje turi būti nurodyta ši informacija: gamintojo pavadinimas ir jo pateiktas veiklos arba buveinės adresas; tipo ir (arba) modelio pavadinimas ir numeris; gamintojo suteiktas identifikacinis numeris; pagaminimo metai; vardinė apkrova ir (arba) gabenamų keleivių skaičius; gamintojo nurodyta atitikties vertinimo data; kontrolės įstaigos, atlikusios pramoginio įrenginio atitikties vertinimą, pavadinimas; atlikto ir kito techninės būklės tikrinimo datos (metai, mėnuo, diena);

6.10. vadovaujantis pramoginio įrenginio techniniais dokumentais, keleiviams būtų pateikta reikalinga informacija, tinkamai aptvertos pavojingos zonos:

6.10.1. šalia pramoginių įrenginių esantys plotai, kuriuose keleiviams ir kitiems žmonėms stovėti nėra saugu, būtų aptverti ir atitinkamai pažymėti;

6.10.2. matomoje vietoje būtų iškabinti perspėjamieji ženklai ir bent lietuvių kalba parašyti įspėjimai, aiškiai ir suprantamai nurodantys visus apribojimus:

6.10.2.1. jei pramoginiu įrenginiu nerekomenduojama naudotis keleiviams su širdies stimulatoriais ir (ar) sergantiems širdies ligomis, nėščioms moterims ir keleiviams, kurių sveikatos būklė dėl naudojimosi pramoginiu įrenginiu gali pablogėti;

6.10.2.2. leidžiamas keleivių skaičius viename vežtuve (pvz., gondoloje);

6.10.2.3. apribojimai dėl keleivių amžiaus, svorio ar ūgio;

6.10.2.4. apribojimai dėl vežamų aštrių ir stambių daiktų (lazdos, skėčiai ir t. t.) ir (arba) gyvūnų;

6.10.2.5. perspėjimai dėl besiplaikstančių drabužių, aksesuarų ar ilgų plaukų, galinčių sukelti pavojų;

6.10.2.6. perspėjimai dėl keleivio pozos (t. y. veikimo metu nepersisverti, neiškišti rankų ar kojų, neatsistoti);

6.10.2.7. draudimai rūkyti, būti apsvaigusiam nuo alkoholio ar narkotikų;

6.10.2.8. įspėjimas, kad neleidžiama sėdėti, klūpėti, stovėti ant turėklų ir šoninių sienelių;

6.10.2.9. perspėjimai, kad pramoginiam įrenginiui judant neleidžiama užšokti ant jo ar nušokti nuo jo;

6.10.2.10. ant platformų ir tribūnų būtų pakabinti įspėjimai „Neleidžiama linguoti susikibus rankomis ir ritmingai trepsėti“;

6.11. būtų veiksmingos regimosios arba garsinės priemonės, skirtos pramoginio įrenginio operatoriui bendrauti su keleiviais. Jos turi būti kasdien, prieš paleidžiant pramoginį įrenginį, išbandomos;

6.12. pramoginio įrenginio operatoriaus kabina būtų rakinama ar valdymo pultas būtų apsaugotas nuo nesankcionuoto valdymo;

6.13. atsiradus pramoginio įrenginio naudojimo sutrikimų, gedimų, neleistino nusidėvėjimo, įtrūkimų, deformacijų ar kitų grėsmę keliančių veiksnių, dėl kurių gali įvykti avarija arba nelaimingas atsitikimas, pramoginio įrenginio naudojimas būtų nedelsiant sustabdytas, o pašalinus nustatytus trūkumus – atnaujintas Taisyklių nustatyta tvarka;

6.14. medžiagos, skirtos pramoginio įrenginio remontui, būtų parenkamos pagal pramoginio įrenginio gamintojo pateiktus techninius dokumentus. Metalinių konstrukcijų ir detalių metalo kokybė turi būti patvirtinta jų atitikties sertifikatais. Tais atvejais, kai remontuojamo pramoginio įrenginio techniniuose dokumentuose nenurodytos metalinių konstrukcijų medžiagų savybės, turi būti atliekami gamintojo naudotų medžiagų tyrimai ir pagal tai parenkamos medžiagos, kurių fizinės ir cheminės savybės būtų artimiausios naudotoms;

6.15. remontuojant pramoginio įrenginio metalines konstrukcijas – jas suvirinant, skaičiuojamieji elementai būtų suvirinami pagal suvirinimo procedūrų aprašus. Suvirinti skaičiuojamuosius pramoginio įrenginio metalinių konstrukcijų elementus būtų leidžiama tik atestuotiesiems ir turintiems kvalifikacijos pažymėjimą (sertifikatą) suvirintojams;

6.16. būtų pašalinti akredituotosios įstaigos nustatyti trūkumai, susiję su pramoginio įrenginio naudojimu, priežiūra ar nenaudojamo pramoginio įrenginio saugojimu (laikymu);

6.17. būtų pranešta apie pramoginio įrenginio avariją, nelaimingus atsitikimus bei žalą aplinkai ar turtui, organizuotas avarijos padarinių lokalizavimas, likvidavimas ir avarijos tyrimas, vadovaujantis Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatų patvirtinimo“.

7. Pramoginių įrenginių priežiūros meistras arba fizinis asmuo, atliekantis nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą, užtikrindamas tinkamą pramoginio įrenginio priežiūrą ir saugų naudojimą, privalo:

7.1. vadovaudamasis pramoginio įrenginio techniniais dokumentais, sudaryti pramoginio įrenginio priežiūros planą, prižiūrėti jo vykdymą ir užtikrinti, kad pramoginis įrenginys būtų tinkamos techninės būklės;

7.2. nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą atlikti pats arba, jei yra paskirti kiti darbuotojai nuolatinei pramoginio įrenginio priežiūrai atlikti pagal Taisyklių 5.1.2 papunktį, pavesti ją atlikti paskirtiesiems darbuotojams, rūpintis, kad jie gautų visą informaciją, reikalingą saugiam pramoginio įrenginio naudojimui ir priežiūrai užtikrinti, susipažintų su šia informacija, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis ir vykdytų nustatytus reikalavimus;

7.3. užtikrinti, kad nuolatinės pramoginio įrenginio priežiūros darbai būtų vykdomi saugiai;

7.4. kiekvieną dieną, prieš pradėdant naudoti pramoginį įrenginį, patikrinti jį pagal gamintojo pateiktą instrukciją ir, apžiūrėjus pramoginį įrenginį, paleisti jį be keleivių, kad būtų įvertinta, ar jis veikia tinkamai;

7.5. sustabdyti pramoginio įrenginio naudojimą, jei nustatyta, kad pramoginis įrenginys turi defektų ir (ar) jis naudojamas pažeidžiant gamintojo nustatytas sąlygas, Taisyklių reikalavimus, ir imtis priemonių, kad šie defektai ar pažeidimai būtų nedelsiant pašalinti;

7.6. rūpintis, kad pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimai būtų atliekami nustatytu periodiškumu ir atvejais. Paruošus pramoginį įrenginį techninei būklei tikrinti, sutartyje dėl pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo nustatyta tvarka pranešti apie tai akredituotajai įstaigai ir dalyvauti atliekant tikrinimą;

7.7. kontroliuoti, kad būtų pašalinti akredituotosios įstaigos eksperto nustatyti trūkumai, susiję su pramoginio įrenginio technine būkle.

III SKYRIUS

PRAMOGINIO ĮRENGINIO TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

8. Pramoginio įrenginio savininkas turi užtikrinti, kad pramoginis įrenginys Taisyklių 10 punkte nustatytu periodiškumu ir atvejais būtų paruoštas akredituotosios įstaigos techninės būklės tikrinimui, apie tai su akredituotąja įstaiga sutartu būdu pranešta šiai įstaigai, o jos ekspertams būtų sudarytos sutartyje dėl pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo numatytos sąlygos patikrinimui atlikti ir pateikti reikalingi dokumentai (pramoginio įrenginio techninių dokumentų byla (pasas), civilinės atsakomybės draudimo sutartis ar jos kopija ir Taisyklių 5 punkte nurodyti kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai ar jų kopijos, skyrimo į pareigas dokumentai ar jų kopijos ir (ar) sutartis ar jos kopija). Akredituotoji įstaiga po patikrinimo dokumentus grąžina pramoginio įrenginio savininkui.

9. Akredituotosios įstaigos ekspertas techninės būklės tikrinimą atlieka pagal akredituotosios įstaigos parengtas ir patvirtintas pramoginių įrenginių techninės būklės patikrinimo

procedūras, vadovaudamasis pramoginio įrenginio techniniais dokumentais, jo įrengimo projektu ir Taisyklėmis.

10. Jeigu pramoginio įrenginio gamintojas nenurodė kitaip, pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimas turi būti atliekamas:

10.1. prieš pradėdant pramoginį įrenginį naudoti pirmą kartą;

10.2. sumontavus pramoginį įrenginį kitoje jo naudojimo vietoje (mobiliųjų pramoginių įrenginių, kurie nėra išardomi juos perkeliant, techninės būklės tikrinimas juos perkėlus į kitą naudojimo vietą neatliekamas);

10.3. periodiškai, ne rečiau kaip kas 12 mėnesių;

10.4. prieš kiekvieno sezono pradžią, jei pramoginis įrenginys naudojamas sezoniskai;

10.5. neplaniniais atvejais: po avarijos, gamtos reiškinių poveikio arba po pramoginio įrenginio remonto, kai buvo remontuojamos apkrovų veikiamų konstrukcijų, valdymo sistemos, keleivių blokai, saugos įtaisai ir kitos saugai reikšmingo pramoginio įrenginio dalys, ar pramoginį įrenginį modifikavus.

11. Atliekant pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimą, turi dalyvauti pramoginio įrenginio priežiūros meistras arba kitas sutartyje dėl pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo nurodytas asmuo.

12. Pramoginių įrenginių bandymai atliekami pagal gamintojo nurodymus. Jeigu tokių nurodymų nėra, bandymų apimtis ir metodai nustatomi, atsižvelgiant į pramoginio įrenginio sudėtingumą, jo konstrukciją, naudojimo sezoniskumą, permontavimų (perstatymų) dažnumą, naudojimo ir apkrovimo intensyvumą bei kitus veiksnius.

13. Pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo metu turi būti atliekama:

13.1. pramoginio įrenginio techninių dokumentų bylos (paso) ir kitų Taisyklių 8 punkte nurodytų dokumentų patikrinimas;

13.2. pramoginio įrenginio apžiūra: įvertinama, ar pramoginis įrenginys sumontuotas laikantis jo įrengimo projekto reikalavimų; ar tinkamos grunto, ant kurio sumontuotas pramoginis įrenginys, savybės; ar tinkama visų pramoginio įrenginio stabilumui, tvirtumui reikšmingų laikančiųjų konstrukcijų ir dalių būklė ir ar įrenginys atitinka techninių dokumentų reikalavimus; atliekama saugos įtaisų, elektros, hidraulinės ir pneumatinės įrangos apžiūra ir įvertinama jų būklė; patikrinama, ar saugūs laiptai, platformos, turėklai, ar tinkamos dekoracijos; ar saugūs atstumai tarp pramoginio įrenginio judančių ir nejudančių dalių, aptvarų ar kitų kliūčių; ar pramoginio įrenginio saugaus naudojimosi nurodymai tinkamai išdėstyti, ar jie yra aiškūs ir matomi keleiviams, ar tinkamai laikomasi pasirengimo evakavimui, priešgaisrinės saugos, elektrosaugos, žaibosaugos ir kitų susijusių reikalavimų;

13.3. pramoginio įrenginio bandymas be apkrovos, didinant jo greitį iki didžiausio leistino ir išbandant visus mechanizmus bei saugos įtaisus iki jų ribinių darbinių padėčių;

13.4. pramoginio įrenginio bandymas su apkrova:

13.4.1. bandymas su visa apkrova, visas keleivių vietas apkraunant krovniais, 10 proc. sunkesniais už nustatytas vardines apkrovas, didinant pramoginio įrenginio greitį iki didžiausio leistino greičio ir pakeliant keleivių blokus iki didžiausio leistino aukščio;

13.4.2. bandymas su nesimetriškai išdėstyta apkrova, 30 proc. keleivių vietų vienoje pramoginio įrenginio pusėje apkraunant krovniais, 10 proc. sunkesniais už nustatytas vardines apkrovas, didinant pramoginio įrenginio greitį iki didžiausio leistino ir pakeliant keleivių blokus iki didžiausio leistino aukščio;

13.5. bandymas su kiekvienu apkrovų deriniu atliekamas ne mažiau kaip 10 minučių išbandant visus pramoginio įrenginio judesius, 3–5 kartus jį sustabdant ir vėl paleidžiant. Bandymus atlikti su žmonėmis draudžiama. Bandymams gali būti naudojami tik tiksliai pasverti krovniai – smėlis maišuose arba kiti krovniai, kuriuos galima patikimai pritvirtinti. Bandymo metu stebima, ar pramoginis įrenginys įtvirtintas stabiliai ir veikia sklandžiai. Po bandymų atliekama pramoginio įrenginio konstrukcijų, atramų ir tvirtinimo elementų bei keleivių vietų ir saugos įrangos apžiūra;

13.6. saugos įranga išbandoma priverstinai ją įjungiant, kai pramoginis įrenginys veikia be apkrovos. Bandymų metu turi būti patikrinamas darbinio stabdžio ir apsauginio stabdžio

veiksmingumas ir stabdymo pagreitis atsižvelgiant į keleiviams priimtina greičio lėtinimą. Patikrinama, ar teisingai išdėstyti galiniai jungikliai ir kiti saugos paskirtį atliekantys įrenginiai, ar jie veikia tinkamai.

14. Jeigu pramoginis įrenginys sezono metu yra sumontuotas kitoje naudojimo vietoje, leidžiama neatlikti bandymų su apkrova, jei įrenginį pervežant ir montuojant nebuvo keistos ar remontuotos suvirinant skaičiuotinos metalo konstrukcijos, keleivių vietos ir saugos įranga.

15. Pramoginio įrenginio techninės būklės bandymai neturėtų būti griežtesni (neturi sudaryti didesnių apkrovų ar įtempių) negu tie, kurie buvo atlikti prieš pradedant pramoginį įrenginį naudoti pirmą kartą.

16. Akredituotosios įstaigos ekspertas, vertindamas pateiktus tikrinti dokumentus:

16.1. patikrina, ar tinkamai pildoma pramoginio įrenginio techninių dokumentų byla (pasas) ir pramoginio įrenginio priežiūros žurnalas;

16.2. patikrina, ar yra pramoginio įrenginio įrengimo projektas ir pramoginio įrenginio savininko deklaracija dėl surinkto pramoginio įrenginio atitikties gamintojo ir Taisyklių reikalavimams;

16.3. patikrina dokumentus apie pramoginio įrenginio remontą ar pakeistas konstrukcijas, saugos įtaisus, stabdžius, slėgines žarnas, kitus pramoginio įrenginio saugiam naudojimui svarbius mazgus, naudotų medžiagų sertifikatus ir kitus su remontu susijusius dokumentus;

16.4. susipažįsta su ankstesnių techninės būklės patikrinimų išvadomis;

16.5. patikrina, ar yra atliktų pramoginio įrenginio įžeminimo (įnulinimo) pereinamųjų taškų varžų ir laidininkų izoliacijos varžų matavimų protokolai;

16.6. patikrina, ar pašalinti trūkumai, nustatyti ankstesnio pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo metu;

16.7. jeigu pramoginio įrenginio savininkas pats atlieka nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą, patikrina, ar įvykdyti Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyti reikalavimai;

16.8. jeigu nuolatinę pramoginio įrenginio priežiūrą atlieka ne pats jo savininkas, patikrina, ar sudaryta sutartis dėl nuolatinės pramoginio įrenginio priežiūros su kitu fiziniu ar juridiniu asmeniu, ir ar tinkamai įvykdyti Taisyklių 5.2 papunktyje nustatyti reikalavimai.

17. Tikrinant pramoginio įrenginio techninę būklę po avarijos ir kitais neplaniniais atvejais, papildomai nagrinėjamas avarijos tyrimo aktas, įrenginio techninės būklės įvertinimo po avarijos ar kito įvykio išvados, atliktų ekspertizių, tyrimų ir bandymų išvados, įrenginio remonto darbų dokumentacija, modifikavimo dokumentacija ir kiti techninei būklei įvertinti reikalingi dokumentai. Dėl reikiamų atlikti bandymų pagrįstą sprendimą turi priimti akredituotosios įstaigos ekspertas.

18. Akredituotosios įstaigos ekspertas, atlikęs pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimą prieš pradedant jį naudoti pirmą kartą, parengia jam registruoti PPĮ registre reikalingą pramoginio įrenginio techninių dokumentų išrašą ir jį pateikia pramoginio įrenginio savininkui.

19. Atlikęs pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimą, akredituotosios įstaigos ekspertas dviem egzemplioriais parengia tikrinimo išvadą, kurioje nurodo, ar pramoginis įrenginys tinkamas naudoti, saugus žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai, taip pat išvadoje nurodo techninės būklės tikrinimo veiksmų rezultatus, atlikto tikrinimo datą (metai, mėnuo, diena) ir kito techninės būklės tikrinimo datą (metai, mėnuo, diena). Pramoginio įrenginio matomoje vietoje (pvz., ant pramoginio įrenginio identifikacinės plokštelės) ekspertas pritvirtina neištrinamą žymą (lipduką) su atlikto ir kito tikrinimo data (metai, mėnuo). Vieną išvados egzempliorių saugo pramoginio įrenginio savininkas, kitą – akredituotoji įstaiga (šis egzempliorius gali būti saugomas skaitmenine forma). Akredituotosios įstaigos eksperto atliktų pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimų išvadas pramoginio įrenginio techninių dokumentų byloje (pase) savininkas turi saugoti visą pramoginio įrenginio naudojimo laiką.

20. Akredituotosios įstaigos ekspertui nustačius, kad pramoginis įrenginys yra netinkamas naudoti, nesaugus žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, pramoginio įrenginio savininkas turi nutraukti pramoginio įrenginio naudojimą ir užtikrinti, kad nustatyti trūkumai būtų pašalinti. Pašalinus trūkumus turi būti gauta akredituotosios įstaigos išvada, kad pramoginis įrenginys tinkamas naudoti, saugus žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, arba užtikrinti, kad pramoginis

įrenginys būtų perduotas atliekų tvarkytojui Atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Taisyklėse ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-207](#), 2014-04-14, paskelbta TAR 2014-04-14, i. k. 2014-04434
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. A1-45 „Dėl Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-444](#), 2015-08-03, paskelbta TAR 2015-08-04, i. k. 2015-11975
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. A1-45 „Dėl Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-377](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11715
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. A1-45 „Dėl Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-394](#), 2020-05-11, paskelbta TAR 2020-05-11, i. k. 2020-10027
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. A1-45 „Dėl Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo